EESTI PÄEVA-LEHT

ESTNISKA DAGBLADET

12. aastakäik
Toimetaja Juhan Kokla
Vastutav väljaandja (ansv. utg.) Hans Schöler

Peatoimetus ja talitus:
EESTI MAJAS, Stockholmis, sissekäik, Kocksgränd 2
Aadress: Box 16320
103 26 Stockholm 16
Telefon: 21 84 46

Toimetus Eskilstunas:
Toimetaja Jüri Aus
Aadr.: Eesti Päevaleht, Box 120, 631 02 Eskilstuna. Tel.: 016/14 77 72
Tellimispostgiro nr. 28650

Tellimishinnad:
Aasta ..... kr. 147:—
Termin (4 kuud) ..... kr. 53:—
Kuu ..... kr. 15:—

Kuulutusehind 75 öörs mm.
Arikuulutused 1 kroon mm.
Eskilstuna-Kurirens Tryckeri AB
Eskilstuna 1970

Eskilstuna-Kuriren

Teisipäeval, 31. märtsil 1970
Upplaga C
Nr. 73 (3357)

Inglise luureagendi mälestusi Eesti-Vene rahuläbirääkimisist

(VE) — Kapten Augustus Agar pühendab huvitava eripeatükki "Peace Talks" oma 1928—35. a. kirjutud ja 1961. a. Briti Admiraliteedi poolt avaldada lubatud raamatus: Baltic Episode, a Classic of Secret Service in Russian Waters. London. Hodder and Stoughton. 233 lk. Kapten Agar, Briti merevägi salaluurest, kes juhtis ja valmistas ette Kroonlinnas oleva Vene sõjalaevastiku riundmise Briti kliirpaatide poolt 1919. a. kirjutab oma mälestustes ka põneva episoodi liitlaste välisabist Eestile Vabadussõja päevil.

Kasutatud on muu hulgas Briti Admiraliteedi Balti dokumente ja admiral Sir Walter Cowani kirjavahetust ja isiklikke paberid. Vaatamata mõningatele ebatäpsustele on raamat eestlastele sõbralik ja esitab palju senisavaldamata materjali.

Erapooletu vaatlejana on näiteks arutud küsimust, et miks bolševikud esimestena esitasid soovi alustada rahuläbirääkimisi ja milleks peale eestlaste peatselt esitati sahu ettepanekud ka Soomele, Lätile ja Leedule?

Kapten Agar leiab, et bolševikke juhid olid veendunud et liitlaste pooli organiseeritud riunnakud Petrogradi ja Moskva vallutamiseks korduvad.

Selle liitlaste nn. Cordon Sanitaire poliitika, algatatud Prantsusmaa poolt, mis alaliselt ühutas ja julgustas uut vastu-revolutsioonl Venemaal, kavatsesid bolševikud purustada rahulepingu abil, kuna sõjaleti ehäonnestus murda tugevat eesti armeed.

Selleks alustati Tartu rahuläbirääkimistega, mis antud olukorras oli neile ainuke valik.

Kapten Agar kirjeldab, et Tartu rahuläbirääkimistel Eesti põhjapiirile tagatiste taotlemisel vene sõjalaevastiku, keeldusid bolševikud tunnustamast inglise sõjalaevastiku läsimist Tallinna ja Soome haasidesse. Ka keeldusid nad läbirääkimistest Briti või teiste väliriikide esindajatega Tartus. Bolševike mõjutamiseks rõhutas prof. Piip, pärastine Eesti välisminister, läbirääkimiste kestel inglise sõjalaevastiku valmisolekut Eesti kaitseks praegu ja vajaduse korral ka selleks tagasi tulekut hiljem, kuid ta sõkki eelistaks rahuldavat garantiid venelastelt uue sõja vältimiseks. Saavutamata kokkulepet, korraga prof. Piip esitas ootamatult ettepaneku, et bolševikude delegatsioon mitteametlikult räägiks briti sõjalaevastiku esindajaga, millega ka bolševikud nõustusid.

Kapten Agar, tookord leitnandi auastmes, meenimb, et ta tundis prof. Piipu kui suurt eesti patrioodi juba varemini ja kes valdas soravalt ingliskeelt. Samuti omasid nad ühise sõpra prof. Goode näol, kes mõnendil just viibis Helsingis "Manchester Guardian"i korrespondendina.

Prof. Piiba palvel nõustas lts. Agar admiral Cowani käest loa tulla Tartu rahuläbirääkimistele eestlaste delegatsiooni abistama.

Admiral Wowan andis korralduse, et lts. Agar võib esineda rahuläbirääkimistel erariietes ja ilma oma nime nimetamata.

Järg. lhk. 2.

Fotograafia arengust Eestis

Vennad Parikad moodsa foto rajajad

Eesti fotograafia iga ulatub maailma fotograafia algiaevadesse. Tehnilised uudisleiutised on Eestisse jõudnud kiiresti. Nii toodi esimene fotoaparaat Pariisist Tallinna mõni kuu pärast seda, kui 19. augustil 1839 Prantsuse Teaduste Akadeemia pidulikul istungil avaldati Louis Jacques Mandé Daguerre ja Isidore Niépce ühine uurimus "Daguerrétypé". Seda loetakse fotograafia leiutamise algpäevaks.

Nagu võime lugeda Tallinna saksakeelse nädalalehe "Revalsche Wöchentliche Nachrichten" kuulutusest, mis ilmus 5. augustil 1840, pääkkus kohalik II gildi kaupmees Johann Martinsen müüs "äsja Pariisist toodud daguerrotype koos täieliku aparatuuriga ja selle abil valmistatud piltiega".

Seega toodi juba a. 1840 Tallinna Pariisi päritoluga fotoaparaat ja võidi imetleda esimesi fotosid, mida veel kaua nimetati valgupiltideks.

Eesti esimene kutseline fotograaf ja fototarvete äri omanik oli ametlik ja mehaanik Carl A. Borchardt, kes 5. veebr. 1845 avaldas saksakeelses tehes selle kohta kuulutuse. Ta teatas kõigile, et tema laost on saada "mitmesuguseid optilisi riistu, kaasa arvatud dagerrotüüpia aparaate koos täpsete praktiliste andmetega nii portreede kui ka maastiku tõlesvõtmiseks".

Borchardt avas oma äri Toompeal linnasekretäri Huldemanni majas, mis tänase päevani asub praeguse Kallaku tänava ja Lossiplatsi nurgal. Mõne aasta pärast viis ta oma fotoäri üle Viru tänavasse. Peatselt veendus Borchard, et ta on oma teadmistelt ja oskustelt fotograafia arengust maha häänud. Eriti selgus see tälle a. 1847 Peterburi fotograafi Neuperti töid nähes, mida demonstreeriti Rakveres, Tallinnas, Tartus, Pärnus ja mujal.

Pildistamine kestis Neupertil kõigest 5—10 sekundit, Borchardtil aga 50—40 sekundit. Borchardt läätendas end Peterburis, sai vastava diplomi, kuid lõpetas a. 1867 tegutsemise fotograafina. Tema asemele tulid uued fotograafid ning Saksamaalt sissesõitnud optikud Mebius, Aschmann ja Wallmann.

Alates a. 1860 tekkis Tallinnas riidausi fotoateljeesid, nagu Schmidt ja Koch ning Charles Borchardt. Viimane sai Moskvas Ennograafiakomitee näituusel fotovaliku "Eesti tõlised" eest suure hõbemedali. Nelle lisanduslid a. 1861 MacDonald ja Kunz, kes esimesena võtsid ateljeedes kasutusele kunstliku sisevalgustuse.

A. 1862 avas äri fotograaf ja "portreemaaler" Meyer, kes oma fotod õlivärviga üle maalis. Võiks nimetada ka Eesti esimest naisfotograafi Olivia Ohlicoit, kes a. 1867 avas fotoateljee Harju tänavas, viimaste sõjas hävinud hotelli "Kuld Lõvi" kõrval.

Ilmus ka esimene eesti fotograaf — Reinhold Sachker. Teda võib pidada ka eesti esimeseks fotoreporteriks, kuna ta pildistas järjekindlalt suuremaid rahvusliike üritus, nagu Eesti esimene laulupidu a. 1869 ja C. R. Jakobsoni matus ning rahvusliku ärkamisliikumise tegelasi (Krentzwald, Härma jt.). Sachker orienteerus eesti tarvitajaskonnale, ta avaldas kuuljutsi ainult eestikeelses ajakirjanduses. Sachkeril on kultuurlajaloos tähtis koht ka teatrientuslastina, olles 43 aastat "Vanemuise" näitejuht.

Fotograafia-alane tegevus olavnes eriti pärast seda, kui a. 1870 koodi raudteeühendus Tallinna ja Sise-Venemaa vahel. Ateljeed tekkisid mitte

Järg. lhk. 2.

Iseseisvusaja silmapaistvamaid meisterfotograafe Peeter Parikas, kes praegu elab Saltjöbadnis pensionärina.

H. Wellneri matus

EPL peatoimetaja J. Kokla ütlemas Harald Wellnerile järelhüüet. (Foto Lepper)

Harald Wellneri matusetalitus toimus Vantõri kirikus Hõgdalenis,millisese kogudusse Wellnerite perekond kuulub. Tamnine puusärk lahkunu põrmuga oli asetatud altari ette, puusärki katis suur punaste ja valgete rooside kimp, ümberringi palju pärgi ja lilli, mitmed pärjad eesti rahvusvarvi liitidega. Lilled ja pärjad olid H. Wellneri lastelt, lahkunu paljudelt sõpradelt ja tuttavailt. Ka Vabade Eesti Ajakirjanikkude Ühingu pärg kandis meie rahvusvarve.

Kella üheks sammusid leinalised, orelihelide saatel kirikusse, kõige ees leinajad lapsed, kes puusärgi juures aset võtsid. Orelil mängis koguduse muusikadirektor Arne Wallin — sissejuhatusegks Bachi Adagio A-molli ja matusetalituse lõpetuseks R. Tobiase "Eks teie teo..." H. Wellnerit olid tulnud viimsele teekonnale saatma sadakond sõpra ja tuttavat, nende hulgas ka rootslasi. Kirikus oli lahkunu ametivendi ja Wellnerite perekonnale lähedalseisnud inimesi.

Matusetalituse pidas Vantõri koguduse vaimulik Karl Kool, tehes seda sügava tundekülluse ja vahetu kaasaelamisega leinajaile. Ta võttis oma kõne aluseks Moosese esimese raamatu kaheksanda peatüki 22. salmi: "Nõikaua kui püsib maa, ei lõpe külv ega lõikus, külm ega kuum, suvi ega talv, päev ega öö!" Lahkunu oli ka üks kõlvaja, tähendas kõneleja, seemeheitja meie vaimupõllul. Tema külvatud seeme on meie rahva heidel ja heitlikkudel aegadel kannud viija ja selle mõjud jätkuvad tänapäevalgi. H. Wellneri ehitüö oli mitmekülgne, tähtis eriti Eesti iseseisvuse sünnipäevil ja neile järgnevail aastail, kui meie omarühkust tuli rajada ja ehitada. Selles töös oli lahkunul väärtuslikke tulemusi ja teeneid.

Järg. lhk. 2.

Krahv Wachtmeistrile anti Hälsingborgi Eesti Ühingu poolt üle teos "Estlands ansikte" tema abi eest suvepäeva korraldamisel. Vasakult Asta Paim, krahv ja krahvinna Wachtmeister, Herman Oödik, Egon Peterson ja A. Prees.

Eestlased tegid ooperit

SAULT STE. MARIE (EPL) — Kanada ja eesti asjaarmastajad kandsid Sault Ste. Maries ette Mozarti "Figaro pulma". Lavastajaks oli eestlasest muusikategelane Arno Ambel. See oli esmakordne ooperietendus linna 300 aastase ajaloo kestel.

Ooper "Figaro pulm" lauldi Korah Collegiate'i muodna kontsertaalil laval kolme tükisteisele järgneva õhtu etendustel: 26., 27. ja 28. veebruaril. Lavastaja Arno Ambel mängis kaasa Bartolo osas. Ta abikaasa Vilma, laulis Almaviva krahvinna osa ja ooperi kooris laulis kaasa eestlastest bass Ustav Veedler. Lavastus, millele ettevalmistavas staadhis suhtuti linna muusikategelaste koorekihi hulgas arusaadava skeptitsismiga, õnnestus tile oomuste hästi.

Ettevõte leidis ka elavat ja mitmekordset käsilemist ajakirjanduses kus juhtivaks kõisnuseks kõjuvnes lavastuse kvalitseediline küünduvus õigustamaks ihmselt nähtud vaeva.

Arutlustes esitatud argumendid räägivad tunnustavalt osalise võimetest ja esiletoodud puudused on enamuses tehnilise tingimuste valdkonda lükatavad.

Tartu ülikooli juubeliümbrik

Mälestusümbriku vinjett.

Mitmesuguste rahvuslike tähtpäevade puhul on meil muutunud kombeks anda välja mälestusümbrikke. Seni on teinud seda paljud meie rahvuslikud organisatsioonid. Oli ülitav kogeda et Eesti Vabariigi Tartu Ülikooli 50. a. avamisjuubeli puhul tekkis sel alal lünk, mida ilmselt keegi ei tundnud enamst oleval "kutsutud ja seatud" taltma.

Kas just "kutsutuna ja seatuna", kuid Tartu Ülikooliga sel ajastul lähedalt seotuna otsustas lõpuks korp! Rotalia ühe oma allkoondise algatusel mõtet teostada. Selle tulemusel on nüüd ilmunud must-valge offsett-trükis mälestusümbrik E. V. Tartu Ülikooli peahoone vaatega ja selgitava tekstiga, mille trükiarv on küll piiratud, kuid levik kerraldatud nõnda, et ümbrikuit oleks võimalik tellida asjasthuvitatuil ka väljaspoolt korporatsiooni liikmeskonda. Ümbriku kunstilisele kujundajaks on korp! Rotalia vilistlane, arhitekt Valdmar Heitus San Francisco. Ümbriku formaat on vastav n.n. esimese-päeva ümbrikute formaadile, nii et ei teki raskusi selle säilitamiseks vastavas rahvusliikude mälestusümbrikkude kogus.

Hbg Eesti Ühing tänas Wachtmeistrit

Hiljuti peeti hotell Savoys Hälsingborgi Eesti Ühingu korralne peakoosolek, mis moodus hea koosiaa meeleolus. Koosoleku eel andis pr. Irene Kõiv pigura ülevaate ringreisist Põhja-Ameerikas ja Kanadas, mis oli korraldatud seoses Stockholmi Eesti Meeskooli külalisreisiga. Pr. Kõiv jutustas elavalt Ameerika ja Kanada eestlastega kokkupuutumistest, tunes seejuures esile nende harukordset kõlalisluhkust. Ettekande lõppedes tänas esimees liiledega pr. Kõivu.

Järgnenud peakoosoleku avas esimees Herman Oödik, kelle ettepanekul mälestati püstiselsmisega mahalasse lahkunud ühingu liikmed dr. August Kõivu ja Imma Arrot. Koosoleku juhatajaks valiti auhiigo Jüri Loosme ja protokolljaks Egon Peterson. Seejärel kandis laekur Asta Paim ette ühingu 1968. ja 1969. a. aruande, mis oli tasakaalus kr. 5581.62. Pärast revisjoni-komisjoni esimehe Harry Sõmre poolt ettelooetud protokolli ärakuulamist revideerimise üle võttis peakoosolek vastu rahalise aruande ja koosoleku poolt evaldati tänu ühingu juhtusele tehtud töö eest.

Tegevusaruanne, mille kandis ette esimees H. Oödik, näitas üritusi kõige viimase aasta jooksul. Erilist äramärkimist pälvsid kaks suurmat sündmust: E. V. 50. aastapäeva juubeliaktus Kopenhaagenis ja mõõdunud suvej pereud suvepäev Rydebäckl lõsta. Esimesena nimetatud sündmusega on pandud alus Lõuna-Rootsi ja Taani eestlaskonna koostööle Veebruarikomitee kaudu. Teine sündmus — suvepäev — mis vihmase ilma tõttu korraldati Rydebäckl loesi aia asemel lõsal suures saalis, õnnestus hästi.

Krahv ja krahvinna Wachtmeistrile anti ühingu juhatuse otsusel tänuähtes suurepärase vastutulekuu eest ülevaatamiseks "Estlands ansikte". Wachtmeistrite suurvõa en pärit Eestist. Krahv Wachtmeister andis ühingule oma suurvõa enbiheemi. Juhatus loodab ka tulevikus korraldada suvepäevi Rydebäckis.

Juhatuse valimistel ja hiljem ametite jagamisel jäi juhatuse koosseis ja ametijaotus endiseks: esimees H. Oödik, aseesimees A. Prees, laekur A. Paim, kirjatsimetaja A. Peterson ja ametitta liige K. Vaher. Revisjonikomisjoni valiti H. Sõmre, J. Kõiv ja K. Pahla.

Juhatuse oma esimesel koosolekul otustas esimese õritusena õpetusõhtu maksuta autodega väljasõidu Taani.

H. OÖDIK.

Hälsingborgi Eesti Ühingu juhatus. Vasakult Karl Vaher, Egon Peterson, Herman Oödik, A. Prees ja Asta Paim.

Küllakutse N. Liitu tekitab pahandusi

BRIGHTON (EPL) — Tasmaania Ametiühingute Nõukogu sekretär Mr. Harradine esines avaliku süüdistusega selle kohta, et üks ACTU õaustraalia Ametiühingute Keskõnukogu) juhtivaid ametnikke on vastu võtnud kutse Nõukogude Liidu külastamiseks julgeoleku politsei endise juhi poolt.

Mr. Harradine ütles, et kutse olevat saadetud Aleksander Shelepini poolt ja et kutse vastuvõtja olevat võitnud, et Austraalia Ametiühingute Keskõnukogu delegatsioon peaks Moskvas maad kuulama, kas ei saaks kutsuda sealt Moskva ametiühingute delegatsioonl Austraaliasse vastuvõtidiks.

Mr. Harradine kurtis, et Tasmaania Ametiühingute Nõukogu koosolekul ta tegi teatavaks, et "Mr. A. Shelepin" olevat endine KGB juht, kuid üks nõukogu liige vaidles selle vastu, väites, et Shelepin ei olnud kunagi julgeoleku politsei juhiks, mida ka nõukogu nõukogu üksmeelselt uskus.

Tema sõiski ei soovi jätta asja sinnapaika, vaid kavatseb kirjutada selest ACTU presidendile Mr. R. J. L. Hawk'ile ja ka kõigile teistele nõukogu juhatusliikmeile.

Mr. Hawke aga ütles ajakirjanikele, et kutse ei tulnud mitte Shelepinilt, vaid Nõukogude Liidu üleliidulise ametiühingute nõukogult.

Shelepini poolt kutse vastuvõtmist peavad muuseas chasündaaks mitte üsnes vähesed parempoolse kallakuga ametiühingute tegelased Austraalias, vaid isegi mõned üksikud punase värvinguga tegelaste seast, kuigi teisel põhjusel. Viimased nimelt arvavad, et "Mr. A. Shelepin" olevat paha mees, kuna ta kuuluvat gruppi, mis kuulduste järgi töötavat kommunistiliku partei sekretari Breznevi ja Nõukogude Liidu peaministri Koesõgini (kes olevat seadusliikuli valitud ja pealegi õilsad isikud) vastu, soovides haarata neilt võimu enda kätte.

.T.

Eesti teater Stockholmis 25 aastat

Stokholmi Eesti Teater korraldab 5. aprillil algusega kell 17 Eesti Majas sõkvavõõtlku ülevaatemäätuse teatritegevusest 25 aasta jooksul Stockholmis.

Näituse avab esimees Ao Vaks. Valentin Lind kõneleb teatritegevusest paguhises ja Arvo Mägi referreerib A. H. Tammsaare loomingust. Soolettekandeid on tenor Aleksandet Pihl'ilt ja bariton Andres Kukk'elt, klaverisaade Helga Andrese'lt. Muusikalises osas esineb veel ka noor pianist Kristi Taking. Deklamatsioonide esinevad Marie Kalbek ja Siiri Kuldkepp.

Korraldajad paluvad aukülalistena ihmuda kohale kõiki meie teenelisi naitekunstnikke, kes segade jooksul on teatritööst eemale jäänud. Ning arvuka külalisperena loodetakse näha kõiki neid, kes meie oma teatrit armastavad. Teretulemast.

EPL *31. märtsil 1970*

OODATUD PÖÖRE

Kambodzha pole muutnud valitsust, vaid on ainult vahetanud oma riigipea. Nõnda kommenteeris tolle mäe üks diplomaat väljas teadet, et prints Sihanouk on kukutatud Moskva külastamise ajal. Vastavas ametlikus teadaandes üteldi, et tingituna poliitilisest kriisist, mille Sihanouk on tekitanud, ja kooskõlas Kambodzha põhiseadusega on parlament üksmeelselt otsustanud tühistada talle antud volitus Kambodzha riigipeana, pannes tema kohuste täitmise parlamendi esimehe Cheng Hengi peale kuni uue riigipea valimiseni põhiseadusliku korras.

Teadsandes toodud sõnu Sihanouki poolt tekitatud poliitilise kriisi kohta pohjendatakse tema lõplatise ületeena Pariisi külastamisel, et "lääneemeelsed elemendid tema kodumaal teevad katset heita Kambodzhat USA sülle". Tegelikult ulatavad kriisi põhjused palju kaugemale, naiu ilmneb tagasivaatest. 1965 katkestas Sihanouk sidemed Ühendriikidega seoses ameerika vägede tulekuga Vietnami. 1969 lõpul taastas ta pood sidemed seletusega, et USA võib neutraliseerida asiis kommunistmi mõju. Sihanouk oli teisest küljest üks esimesi Põhja-Vietnami ja isegi vietcongi nn. revolutsioonilise valitsuse tunnustamisel. Järeleandmistes mõlemale läks ta koguni nii kaugele, et mõlemad võisid takistamatult kasutada Kambodzha ühisepõrvinise oma vägede varjupaigana, kuigi see tähendas maa erapooletuse eiseet rikumist.

1969 novembris hakkas Sihanouk juba aru saama, et sündmused hakkavad tal ile pea kasvama. "Kui sõda Vietnamis kestab veel piemat aega, siis on meie maa tulevik tume", üütles ta. "Oleme satunud haamri ja alasi vahele. Peale surumised meie maale väljast ja seest muutuvad iha turevamaks ja reeved võimatuks meie erapoolelolu se säilitamise." Nõnd sõnad iseloomustavad Sihanouki jaanalinnupolitikat ajal, mil maa neutraliteet oli Põhja-Vietnami ja vietcongi poolt juba ammugi rikutud. Nüüd Moskvat külastades soandas ta siiski väita, et Kambodzha iseeisvust ehustavad "ameerika imperialistid ja nende sõellidid". Moskvast jätkas Sihanouk oma reisi Pekingini, kuhu ametlikes seejärel uuesti Moskvase sõita.

Kas ja milliseid tagajõrgi Sihanouk rännakud annavad, jääb esialgu lahtiseks. Pekingis olles kinnitas ta ise, et võimu tagasivõtmine Kambodzas ei olevat veel aeg ega eesmärgiks. Kui see paika peab, siis ei ole tema pinnasondeerimised Moskvas ja Pekingis nähtavasti kandud viljа. Teise sõnadega, mõlemad tugevad mehed Sihanouki kukutamise taga, peaminister kindral Lon Nol ja tema esimene asetäitja prints Sirik Matak võivad sogamatult oma programmi elluviimist jätkata. Mõlemad on otsustavad juba pikema aja jooksul nõudnud rangemat kätt Phäja-Vietnami ja vietcongi väeosade vastu, kes Sihanouki valitsemisajal võisid Kambodzha ultimatiivne nõudmine on mõlematele juba esitatud ja nõud olench kõik sellest, kas kommunistlikud salgad ära viiakse või mitte. Kui mitte, siis on jõukatsumine paratamatu ja see tähendab, et Vietnamist Laoseie levinud sõda loomab ka Kambodzhat.

Kuna Sihanouki kukutamine ründis täiesti seaduslikus korras parlamendi kaudu, siis pole kellelgi tegelikult ka põhjust protesteerida isikuvahetamise vastu Kambodzha riigipea kohal. Pealegi on seal võimul seesama valitsus, kellega Sihanouk viimaisel ajal koostöötas. Nõnda on ainult loomulik, kui USA pidas une rezhimi tunnustamist kõnes ükenes vormilisieks asjaks. Samasugusel seisukohal on muudki lääneriigid. Prantsusmaa kaasaarvatud, sest ühe riigipea seaduslik vahetamine ei või kuidagiviisi mõjutada diplomaatilisi suhteid.

Isegi kommunistlikul poolel on raske sellele vastu vaielda, mispärast ollakse surnitud vassima tõsiasju väitega, naiu oleks USA sepitsemud pööret Kambodzhas. Kuidas oli võimalik tolle maa kogu parlamendi üksmeelselt salaõnnes kaasa tõmmata, sellest uuesti ei räägita.

Lääneo loodetakse üldiselt, et uus sõnnud Kambodzha poliitikas viib maa täieliku neutraliteedi taastamiseni, s. kommunistliike jõukude väljatõrjumiseni. Võibolla vajab Kambodzha selleks abi väljast, kui erna jõud ei jatku. USA on arvatavasti nõus toetama operatsioone õhust, maavägesid omalt poolt rakendamata. Viimaseid võib aga tõenäolikult saata Lõuna-Vietnam, et lähendada oma rinnet umbes poole võrra.

A.K.

Inglise luureagendi mälestusi

Algus lk. 1

See toimus muidugi venelastele teadmata, et ta kuulus briti salateenistusse, kuigi venelased teda mõnelgi juha teadsid. Samuti viis ltn. Agar venelastele teatada, et briti admiral kavatseb jääda sinna kus ta praegu on kuni Soome laht jäätub. Ta teatas ka, et kui bolshevike sõjalaevad lähenevad Eesti rannikule lugemale kui 12 miili, siis koheldakse neid vaenulisena juhul kui bolshevikud keelduvad alla kirjutamast lepingule, mis rahuldab Eesti delegatsiooni.

Prof. Goode poolt antu Helsingis ltn. Agarile kaasa kaks kirja, mis teda kontakti viisid eestlastega reisi sooritamiseks Tartu. Samuti hoiti terve kavatsuse taustaks Briti saatkonna eest Helsingis prof. Goode soovitusel.

Admiral Cowanile oli antud admiraliteedi poolt vähad käed eestlaste ja soomlastega suhtlemises, keda ta viimaseid usaldusi, kuna admiral ülesanne oli töötada nende riikide iseseisvuse saavutamiseks. Ka oli admiral Pitkaga keda ta usaldas, et see kõik valmiduid takistused ltn. Agari teelt kõrvaldab kui selleks on vajadust.

Kohates prof. Pöipu Tartus, teatas viimane, et rahuläbirääkimised lähevad hästi ja eestlased on kindlad iseseisvuse saavutamises, kuigi ranniku küsimus polnud veel lahendatud ja bolshevikud ei tunnusta briti laevastiku kohale jäämist ja ootavad selle lahkumist.

Kohtudes bolshevike delegatsiooniga, kirjeldab ltn. Agar, et tõigiks oild prof. Pöip ja tema sõber, kaegi eesti kolonel, kes mõlemad oskasid inglise ja vene keelt. Laual oli vanamoodne Morse, koodis telegraaf küsimuste saatmiseks väliskomissar Tshitsherinile Moskvasse. Bolshevikest oild kohal delegatsiooni juht prof. Joffe ja kaks liiget, Krilenko ja Kretchier.

Viimased kaks Gena lärmakad, süüdistades briti sõjalaevu Kronlinnas vene riitlejate uputamises ja nõudsid selle hukkamistegimist.

Selle vastas taibukalt prof. Pöip, süüdistades vene sõjalaevu Eesti ranniku pommitamises, enne kui nad briti sõjalaevade poolt põgenema sunniti.

Venelased süüdistasid veel inglasi salakuulamises, eriti briti agendi Sir Paul Dukesi tegevust Petrogradis ja Moskvas, kuni lõpuks esitati mitu küsimust. Mida teeb siin briti sõjalaevastik? Kui kaua laevastik jääb Soome lahte? Mis huvid on Britil, kuna mõlemad rannikud on Eesti ja Soome territoorium? Vilmaks, mis on briti admirali kavatsused?

Kokkulepitult laskis ltn. Agar algul vastata prof. Pöibul, kesütles, et briti admiral on talle teatanud, et ta kavatseb jäädа siia kuni jäädud lubavad ja minna talveks Kopenhaagenisse. Temal on aga kindlad kavatsused tulla tagasi kevadel ja ta loodas siiralt, et seekord on ta külas kõik vaid visiitsõnniist.

Selle järele pöördus prof. Pöip ltn. Agari poole, kes ütles muu hulgas, et briti laevastik on puhastanud miinivällad Läänemeres, et toitu tuua Balti riikidele ja võimaldada kaubandust Skandinaaviaga. Selle rahu taotleva sihiga oleme kaotanud laevu ja briti inimelusid. Prof. Joffe oli otsekohe huvitatud, kas ehk laevu saab sata ka Petrogradi toidumaterjali viimiseks ja lähiräägimiste õhkkond muutus kergemaks. Ltn. Agar kasutas juhust ja kohe esitas küsimuse Kroonlinna ründamisel vangi langenud briti merevägelase vaija vabastamiseks, mida kohe telegraafi teel Moskvast järele pärii. Tegelik vangide vahetus toimuski paar kuud hiljem.

Eestlaste poolt vangi võetud vene merevägelased antti üle inglastele, kes nad oma meeste vastu välja vahetasid.

Kohtasin bolshevikkudega kahel korral paar tundi kestnud kõnelustel ja lõpuks tõnas prof. Joffe tegelikult mind Tartusse tulemast.

Edasi mainib ltn. Agar, et teadsime, et bolshevikkudele oild briti sõjalaevad suurõks mureks Soome lahes, kuna eeetütu suur osa vene sõjalaevastikust seisis kasutuna Kroonlinna sadamas. Sellega kaasus ka pidev hädaoht, et vene kindlus Kroonlinnas võib omal soovil ründa või bolshevike vastu mässama hakata.

Briti sõjalaevastiku kohalolek Soome lahes avaldas bolshevikele tugevat survet ja sellest oli palju kasu, et meie sõbrad Eesti ja Soome said omale soodsad rahutõrgimisuse omandada.

Vahepeal arutati ranniku küsimuses piiri küsimust 12 ja 26 miili ulatuses ja miile jäi miile, et kokkuläpe rannapiiris poolte vahel peatselt saavutatakse. Prof. Pöip juuhebdas, et lõpuks saame Vene tunnustuse Eesti iseseisvusele. Kuna saavutasime rahuläbirääkimistel nii head tulemused, siis otustasin Tartust lahkuda ja tagasi minna Bierko baasi Soomes, lõpetab ltn. Agar.

UNO TEEMANT

Eesti Komitee määras toetusi

Eesti Komitee vimaiset juhatuse koosolekul kinnitati Eesti Komitee Asemikkogu valimiste tulemused vastavalt Valimiskomisjoni protokollile, sest valimiste tulemuste vastu ei olnud kaebusi esitatud, kuna valimised olid läbi viidud eeskirjade kohaselt.

Uus Asemikekogu koosolek otsustati kokku kutsuda laupäeval, 18.aprillil kl. 14.00 Eesti Komitee ruumides. Koosoleku päevakorras on eite nähtud peale rakendamise arusanded, tegevuskaval, liikmemaksu määramine, eelarved ja valimised.

Koosolekul tuli arutuiele ka Eesti Komitee 1970.a. tegevuskava, milles pööratakse suurt tähelepanu noortetööle ja noorteinstruktorite tegevuseie, et väija arendada eesti noorte organisatsioonide võrku, mis hõlmaks kõiki kommuune, kus asub eesti noori. Valvel oilakse endiselt ka eesti rahvuskoolide- nii algkoolide kui ka täienduskoolide — edasitöötamise eest, kuid samaaegselt püüdlakse leida võimalusi ka uute asutamiseks, kui laste arv seda vähegi võimaldab.

Uus tegevuskava tuleb vastuvõtmisele Asemikekogu koosolekul. Koosolekul kinnitati ka Eesti Komitee Naissektsiooni rahaline aruanne, mis on tasakaalus 7 188.46 krooniga, ja võeti vastu 1970.a. eelarve 5 500 krooniga tasakaalus.

Juhatus otsustas määrata mitmeid toetusi, Stockholmi Eesti Teatrile määrati 300 krooni teatri-näituse korraldamiseks ühenduses eesti teatri 25-aastase tegevuse tähistamisega paguluses käesoleva aasta kevadel.

Stockholmi Eesti Algkoolile otsustati kinkida kooli 25. aasta juubeli puhul 1000 kr., mis on antud kooli õppenõukogu käsutusse. Eesti Teadusliikule Seltsile määrati toetust 200 krooni ja õppevahendite kogu arvel otsustati osta Kanadas ilmunud noorsooraamatut "Kuldne tammetõru" veel tulendaivalt 40 eks. ca 500 krooni eest. Stockholmi Eesti Lasteaia toimkonnale otsustati anda veel tulendaivalt avansai 1000 krooni kasvatajate palkadeks.

Võeti teatavaks informatsioon noortejuhtide kursuse korraldamisest Hollandis 22. — 31. märtsil ja õpetajate kursusest Gotlandil 13. — 20. juunini. Koosolekul võeiti veel teatavaks, et eesti koolide inspektor mag. H. Rajamaa sõidab 30. märtsil kuni 5. maini Kanadasse ja USA-sse sealsete eesti koolide olukorraga tutvumiscks.

Fotograafia arengust Eestis

Algus lk. 1

üksnes linnades, vaid ka maal. Fotograafiaga hakkasid linnarahva kõrval tegelema ka talupojad.

Näiteks hiljem üldiutuiks saanud Hans Kristin, Tapiku valla talunik Gustav Valdmann, Kodavere kihelkonna koolmeister Ludvig Schulbach, kalandrite väljaanda Mata Tõnisson ja rida teisi.

A. 1893 oli Eesti- ja Liivimaal kokku 27 suuremat fotoatelieed. Peale nende tegutses sadakond registreerimata fotoamatöörit. Kasvas ka meesterlikkus. Tallinlane Bernhard Lais esines edukalt kahel rahvusvahelisel võistusel Belgias ja saavutas mõlemal peavõidu. — suure kuldmedali.

Esimene fotonäitus Eestis toimus 1899. a. juunis Tallinnas. Harju tänavas asuvates ruumides väljapandud saja foto teemaks oli "Pariisi maailmanäitus ning maastikuvaated Hommikumaalt ja Kaukaasiast" nagu võib lugeda ajalehest Postimees. Väljapanekutega esines mereväelane Th. Ungern-Sternberg.

Eesti fotoamatööride koondumisele pani aluse esimene fotoamatööride näitus Tallinnas 6—13 sept. 1892. Oli esitatud ligemale 600 pilti 25 fotoamatöörilt. Auhinnatute hulgas sai esimese auhinna eestlane dr. A. Masing.

Edu ja tunnustus tiivustas amatööre looma Taarri-Venemaa üht esimest fotograafide koondist — Eestimaa Amatöörfotograafide Ühingut, mis rühikiri registreeriti 5. augustil 1895, seega samal aastal kui Moskva Fotograafide Seltsi oma.

Ühing korraldas teise näituse 1897, mida voiib pidada esimeseks tõiveremaaliseks näituseks. Lisandusid ka nelja Saksa linna esindajad. Erilist tähelepanu äratas Peningi vallast pärinev eestlane H. Tildermann oma 200-fotolise kogua "Estonica". Esines ka teisi eesti fotograafe.

Sajandivahetusel ilmusid esimesed eestikeelsed õpikud, mille najal kasvas üles uus põlvkond fotograafe. Esimese õpiku koostas Tartu provisor A. Kuusk, järgnes Tildermanni õpiku I väljaanne, von Kieseritzky ja Sackaria õpikud ning a. 1903 Tildermanni "Täieliku pilevapildi õpetuse" teine väljaanne.

Eesti Vabariigi perioodil tuntumad fotograafid olid vennad Johannes-Georg ja Peeter Parikad, kes alates a. 1911 andsid välja mahukaid ja tolle aja kohta täiuslikke fotograafiaõpikuid. Parikate "Fotograafia õpetamiseks" ilmus neljas trükis. Lisaks nendele ilmusid Parikate väljaandel ka teised õpikud, nagu "Väike fotoamatöör" ja "Ilu tunniga fotograaf". Vendade Parikate teeneks tuleb pidada sedagi, et nad oma pikaajalise tegevuse kastel lõid Eesti suurima fotokogu, mis on praegu mitme muuseumi ja arhiivi säilitada.

Kunstilise fotograafia arendamiseks hakkasid vennad Parikad koondama eestlastest fotoamatöörе, kes enamikus olid haritud ja mitmekeiste huvidega inimesed. Eelmisel sajandil loodud ja peamiselt sakslastest koosneva Eestimaa Amatöörfotograafide Ühing oli siis sõdade ja revolutsioonil tagajärjel tegevuse katkestanud.

18. veebruaril 1921 loodi vendade Parikate ettevõttel ja nende ruumides Eesti Foto-Klubi, mis asus korraldama fotokunsti alaseid loengulid ja näitusi. et kasvatada eneseküttikut, arendada maitset ja õppida kunstilist nägemist.

Esimesel viiel tegevusaastal korraldas klubi 10 näitust ja jagas auhinda 25 võistlejale. Klubi 5. aastapäevaiel 1926 korraldati Tallinnas Harjumäe restorani ruumes esimene rahvusvaheline näitus, mille osavõtjate hulgas oli fotograafe 13 valtsriigist. Näitusel esines 95 autorit 575 fotoga, neisi 2 autorit esmakordselt 22 värvusfotoga. Näituse puhul ilmus raamat "Eesti Foto-Klubi 1921—1926" koos näituse kataloogiga. Näitus äratas tähelepanu ja andis tõuke uute fotoklubide teikimiselе.

Teine rahvusvaheline fotokunsti näitus toimuib Tallinnas a. 1929. Osavõtjaid oli kolil 14 valisriigist, kuid pilte oli vähem kui esimesel näitusel, ainult 140. Eestist oli 15 autorit ja arvustus märkis, et nende töötde taseme oli märgatavalt tõusnud.

Aastatel 1927—30 korraldati fotomaavõistlusi Soomega. Peeti neli võistlust ja need lõppesid 3:1 Eesti kasuks. Soome poolt väljapandud "heade lootuste karika" võitis jäädavalt Tallinna Fotoklubi.

Vastukaaluks Tallinna Fotoklubile organiseeris reklaamikontori omanik Harry Malm Tallinna Fotoühingu. Kui Tallinna Fotoklubile heidetti ette liiget enesesesuutumist ja kartust uute liikmete värbamisega oma rahu häirida, siis uus klubi suurendas agaralt oma liikmeskonda. See organisatsioon avaldas viis "Eesti foto almanakki", 4000 sõnast koosneva eesmise fotograafia oskussõnastiku ja 600 eesti fotomaõõri mõnekirja. Tallinna Fotoühingu väljaandel ilmus aastatel 1930—31 ajakiri "Fotokunst".

Mõlemad Tallinna fotograafide organisatsioonid tegutsesid eraldi kuni 1933, mil nad ühinesid Tallinna Fotoklubi nime all. Selle otsene järgilane on vene okupatsioonieriioodil tegutsema hakanud samanimeline klubi. Praegu ulatub Eestis fotograafiaga tegelevate inimeste arv saja tuhandeni, seega on iga 13. inimene fotoamatöör.

H. Wellneri matus

Algus lk. 1

Õpetaja K. Kool lõpetas oma kõne pühakirja sõnadega inimese ajalooline elu kaduvusest ja tema maise osa põrmuks saamisest, mis on muutusteliiuse kaumim osa. Kolm korda mulda puusärgile — sellega lõppes matuse vaimulik, sümboolne taliitus.

Juhan Kokla asetas pärja Vabade Eesti Ajakirjanike Ühingu nimel, kelle auliikmeks lahkunu oli. Ta iseloomustas oma sõnavõtus H. Wellneri kui ajakirjaniku tööd kodumaa arenguks, milles oli tähtis osa ka Eesti tutvustamiseks välismaalmale. H. Wellner täitis oma ülesande suure pühendusega Eesti heaks. Soovis lahkunule rahulikku puhkamist.

Sellega oli matusetaitiuse lõbi. Orelilt kostis veel leinaviis, leinalised seisid viimaseks austusavaldamiseks puusärgi juures. H. Wellneri põrm tuhastatakse ja urn asetatakse hiljem Metsakalmistul eestlaste erimustekohale, lahkunu mõni aasta tagasi surnud abikaasa kõrvale.

Matusetaitiusest osavõtjad paluti Wallinerite koju matusekohvile. H. Wellneri pärandusele on tema suur vääratuslik raamatukogu ja rida siit-sõstsõstsõstsõstõid, mida küllaiseed said nüüd lähemalt vaadelda. Lahkunu omas head kunstivaistu. Ta oli Juan Koorti ja Nikolai Triiki sõber. Nikolai Triik on kujutanud H. Wellnerit ennast, tema abikaasat ja tütreid lapsepõlvest. Jaan Koortilt on selles kollektsioonis H. Wellneri ile tütre pea, ka selle lapsepõlvest. Kõik tööd suure kunstilise väärtusega, eriti N. Triiki vesivärvides lasteporeed.

● **Stockholmis ahellisaid 22. märtsil arstiteaduse üliõpilased Marika Umbla ja Gunnar Neovius. Laulatus toimuu Jakobi kirikus ja pulmapidu Eesti Majas.**

● **Londonis, Briti Nõukogu paguiaste vanadekodus, pühiices 10. märtsil oma 95 a. sünnipäeva pr. Emilie Alide Laan, kes seal elab koos oma tütrega Helene Saukassega, ias Saukase lasega.**

Suusapäev Veskijärvel Sulailm ei häirinud

Veskijärve juhatus korraldas Eesti Noortelöö kaasabil laupäeval 7. peale kordamööduks kaasa aitasid.

Võistluste tehnilised tagajõjed olid järgmised:

Poisid A klass (10 km): 1) Tanel Moora.

Poisid B klass (5 km): 1) Jaan Kimber; 2) Jüri Kõbal.

Poisid C klass (2,5 km): 1) Jaan Falod; 2) Rein Puusepp; 3) Matti Kaugesaar.

Tüdrukud B klass (2,5 km): 1) Anne-Liis Raud; 2) Kersti Jasnivald.

Tüdrukud C klass (2,5 km): 1) Liis Jranivald; 2) Anne Kalberg; 3) Urvi Aamisepp.

Göteborgi koguduse 25. aastapäeva puhul

Eesti Päevalehes ilmus 6. märtsil 1970 praost Martin Otsa kirjutis "Göteborgi koguduse asutamisest 25 aastat". Selles on toodud asjaik ülevaade koguduse diplomite asutamisest (1. 3.45) kuni möödunud aasta sügiseni. On ära toodud asutatute nimed ja ka need, kes on selle aja jooksul kaastegevad olnud. Samuti on ära toodud arvutabel tegevuse kohta.

Kuid ühes asjas on praost M. Ots pistut eksinud, kui ta alguses kirjutab: "Mõõdunud sügisel Göteborgi kogudus ühines Lääne-Rootsi ja Mõndali kogudusega ühiseks EELK Göteborgi ja Lääne-Rootsi koguduseks."

Eksitus seisnes selles, et tegemist ei olnud koguduse ühinemisega loomulikul teel, nagu ühinemine eeldab, vaid asi seisis hoopis kogudusе likvideerimises. Aga praost M. Otsale ei saa seda ehatõpsust pahaks panna, sest ta oli vanadusperioonisonile asunud ja Göteborgi kogudusе õpetaja kohal juba 1967. a. lõpul lahkunud. Seepärast mainin asja selgituseks järgmist:

EELK Göteborgi kogudusе esindajad, kellede ametaeg — 5 aastat — oli ammu ületatud ja kelledel tegutsemiseks puudus koguduse täisõigu volitus, palusid möödunud sügisel Konsistooriumi, et ta ühinemiseks likvideeriks Göteborgi, Mõndali ja Lääne-Rootsi kogudused.

Konsistoorium nende ebaseadusliike esindajate ettekandel likvideeriski need kolm kogudust ilma koguduse täiskogu loata, asutas nende asemele uue koguduse nimega: Göteborgi ja Lääne-Rootsi kogudus. Ta luges likvideeritud kogudusе liikmed uue koguduse liikmeiks ilma nende nõusolekuta. Samuti tegi Konsistoorium korralduse likvideeritud kogudusе varandusе ja asjaajamise üle otsimiseks.

Niisugune ebaloomulik ühendamisvõis mõjub masendavalt, tumestab usaldust ja vastastikkui lugupidamist ning varjutab rahvusliku ühtekuuluvuse tunnet. Göteborgi kogudus oli sunnitud sel puhul protesti avaldama ning ei loe likvideerimist enese kohta maksvaks enne, kui legaalne õigusekaitse on taastatud ja lõplik seisukoht avaldatud. Selle taustaks tausta! kirjutab Adelaide eesti koguduse õpetaja J. Aarik Austraaliast muu hulgas: "Lähemal vaatlusel selgub, et koguduse likvideerimine Konsistooriumi poolt kujuneb väga halvaks pretsedendiks meie kiriku ajaloos. Meie peaksime sellepärast praegusel juhul oma kirikus igal viisil püüdma takistada tolle kolme koguduse likvideerimist. Pühakirjas Belsassari loos ei lubata kellelgi koguduse vastu midagi teha ja veel vähem ei lubata teda likvideerida".

Mõõdunud novembris pani Konsistoorium EELK koguduste juhatustele ette, et nad EELK 1970 a. eelarve kinnitamisega kinnitaksid ühtlasi kolme koguduse likvideerimise ja uue koguduse asutamise ad visii, et eelarve lehel puudusid kolm ülelrimetatud kogudust. Need olid asendatud uue kogudusega.

Konsistooriumist hiljuti väljasasdetud ringkirjast nähtub, et häälestusest on osa võtnud 41 Kirikukogu liiget ja ettepaneku poolt on 58 liiget. Kuid ringkirjas on ütlemata jäänud, et Kirikukogu liikmete arv siin ja ülemeremaades kokku on 76 liiget (Pm. muutm. 1967. a.) ning et 38 häält on täpselt pool sellest kogusummst. Olgu tähendatud, et Pm. p. 32 järgi on Kirikukogu häälestuslikeks liikmeiks: peapiiskop, piiskop, konsistooriumi liikmed ja kogudusеd oma juhatuste kaudu, kusjuures igal kogudusel on üks hääl.

Kui niüüd 38 häälest maha arvata peapiiskopi, piiskopi ja konsistooriumi liikmete hääled (sest nad ei ole oli koguduste juhtused), siis jääb peaaegu lõunamaise esitusiseni ajausidega, mis ei tahtnud lõppeda. Eetekanne oli kombinatsioon võimlemiset ja tantsust Hugo Alfvéni saatemuusikaga.

Järgmisel päeval, teisipäeval, esinesid Idla-tüdrukud Rockefeller Centeris. Seda ettekannet jälgis igakuulu 10 000 newyorklast. Berit Brainer Rootsi peakonsuladast tähendas, et Idla-tüdrukute esinemine on asendamatuks reklaamiks Rootsile.

Kõrvalt vaadatuna

Dr. A. Tava 60-aastane

Dr. Artur Tava

3. aprillil täitub Stokholmi eestlinna, Sollentuna peakonnaarstil Artur Taval 60 eluaastat.

A. T. sündis Järvamaal, kus lõpetas Paide gümnaasiumi, 1929. a. astus ta Tartu ülikooli arstiteaduskonda, millise õppeasutuse lõpetas 25-aastasena. Ülikooli lõpetamist asus A. T. praktiseerima Pärnumaale, kus töötas linnaarstina Kilingi-Nõmmel ja Mõisakülas nõ jaoskonnaarstina Sindis.

1944. a. Rootsi minekut tuli tal nagu paljudel teistelgi eesti arstidel tegutseda mitmetes Rootsi maakondade haiglates. Nii töötas ta Kristinehamni, Ljusdali, Arvika, Bollnäsi ja Varberg haiglates. 1955. a. mõisteti A. T. jaoskonnaarstiks Kinnarsse, kuhu jäi umbes kümneks aastaks. Oma praegusele töökohale Sollentunasse asus ta 1965. a. Koos oma 60-aastase sünnipäeva tähistamisega võib jubilaar seega ka tagasivaadata 35-aastasele pingutavale ja vastutusrikkale arstikuule tegevusele. Kes küll jõuab mõõta selle vaeva ja valu ulatust, mis ühel praktiseerival arstil nii pika aja jooksul on tulnud leevendada. Juubeli puhul õnnitlevad teda rohkearvulised patsiendid ja ka akadeemilised sõbrad Eesti Üliõpilaste Seltsi Pühjalast.

H.M.

Idla-tüdrukute menu N. Yorgis

NEW-YORK (DN) — Kahestkümnest Idla-tüdrukust tehti möödunud esmaspäeval New Yorgis TV-ülesvõtetel programmi jaoks, mille Ingrid Bergman tõtar Pia Lindström vahendab Columbia Broadcasting Company'le.

Pärast seda siirdus Idla hotell Waldorf Astoriasse, kus ta suures ballisaalis teostas ettekande ameerika võimlemispõstjatele organisatsioonile, millel on 10 000 liiget.

Idla-tüdrukute ettekande selles imponeerivas hotellis kutsus välja peaaegu lõunamaise esitusiseni ajausidega, mis ei tahtnud lõppeda. Ettekanne oli kombinatsioon võimlemiset ja tantsust Hugo Alfvéni saatemuusikaga.

Järgmisel päeval, teisipäeval, esinesid Idla-tüdrukud Rockefeller Centeris. Seda ettekannet jälgis igakuulu 10 000 newyorklast. Berit Brainer Rootsi peakonsuladast tähendas, et Idla-tüdrukute esinemine on asendamatuks reklaamiks Rootsile.

Veskijärve suusapäevast osavõtjaid. Vasakul Veskijärve juhataja Ray Alla. (Foto Seemre)

Poisid startivad Veskijärve suusapäevadel. (Foto: Seemre)